

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Martia. Joi și Sămbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Mr. 1278 Scol.

Notă.

Escelența Sa Domnul ministru de culte și instrucțiune publică dto 11 Februarie a. c. Nr. 62880/1894 aduce la cunoștință consistoriului, că a pus la cale lucrarea unui manual pe seama învățătorilor, din care se învețe jocurile legate de mișcările trupului în școlile elementare.

Manualul, care are titlul: „Játék-tanító, vezérkönyv az elemi népiskolai tanítók számára” se poate procura din tipografia academiei unguresci (Budapest, Vár) cu prețul de 40 cr.

Ceea ce se aduce pe acesta cale la cunoștința celor interesați.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 16 Februarie 1895.

Consistoriul arhidieceșan.

Sibiu 22 Februarie 1895.

Dintre legile bisericesci sancționate, cea dintâi, cu care guvernul vrea să ne fericască, introducându-o, este legea privitoare la matriculele civile.

Cât de nepotrivite sunt aceste legi pentru poporele țării noastre, ne putem face idee, dacă vom lua în considerare greutățile, ce le va întâmpina introducerea și numai a acestei legi, care nu lovesce în dogmele bisericesci și în credință, așa, că în loc să fie o ușurare pentru popor, va fi cu o sarcină și greutate mai mult și totodată ea va fi isvorul unei confuziuni, din care numai rău poate să rezulte.

Vor fi și legile bisericesci soțe demne ale legii despre poliția de câmp, care așa e de fericitoare pentru țară, încât poporul se răscăla, unde se încercă a o introduce autoritățile

Dar să rămânem la matriculele civile. Guvernul însuși nu e în clar cum să cade, cu privire la introducerea lor. Pe când în Franția este

sistemizat postul de conducător de matricule, ca oficiu de sine stătător (officier de l'état civil), la noi guvernul vrea să aflijeze acest post la notarii cercuali, la pretori și în parte la învățători etc. ca acestora în parte mare să nu le plătescă pentru matricule și astfel conducerea lor să nu coste mult. Așa pășesc omul, când imită, când împoartă ceva din străinătate, fără de a avu și puterea și mijlocele, ce le are aceea.

Notarii nu vor putea împlini această funcție. Ei pe lângă aceea, că sunt ocupați preste măsură, de obicei trebuie să viziteze în afaceri oficiale satele, ce le aparțin și astfel nu pot conduce matriculele, cari recer o ocupațiune stabilă. Astfel bițele matricule vor apuca în cele mai multe casuri, în oficiile pretoriale și notariale, pe mâinile unor scriitori. Tot asemenea greu le vor putea conduce și învățătorii; ei vor trebui să neglige adeseori șola pentru matricule sau matriculele pentru șola.

Și în ori ce cas nouăle matricule vor conține date nesigure, așa, că în locul siguranței de acum, va intra în privința aceasta o mare nesiguranță.

Etă pentru ce:

Până acum sâtenul, dacă îi se întâmplă vreun eveniment familiar, nascere sau mörte, merge la preotul său și îl înștiințează, dar nu atât pentru înmatriculare, ci ca acela să săvârșescă actul religios. Preotul apoi după terminarea acestui act, îndeplinește și înmatricularea, cu punctualitate și siguranță. Aceasta ne o dovedește praca, deoarece pe an abia se constată 2—3 casuri de înmatriculare neregulată, la curie, din întreaga țară. Aceasta va se dăcă, că cele mai mici procente de delicta le formeză procesele de înmatriculare neregulată.

Cu introducerea nouelor matricule însă se schimbă treaba. Bietul om, fie lucrul câmpului cât de inte-

țitor, fie ger mare și comunicația grea, e silit să mergă în depărtare de miluri, la reședința conducătorului de matricule, să-și înștiințeze evenimentul familiar. Ore va pute-o face acesta totdeauna și ore, dacă nu-l va afla pe pretor sau notar acasă, odată sau de două ori, mai veni-va și a treia oră? Apoi conducătorul de matricule poate fi ușor sedus. El nu e în stare să controleze datele, ce îi le spune partida și e silit să înducă, ce i-se dictează. Nu pot fi însă datele aceste greșite din nesciință sau falsificate cu intențiune?

Și pe lângă toate acestea mai este o considerație cam delicată. Referitor la acesta etă cum se exprimă deput. Hock în „Hazánk” dela 1 Martie c. vorbind despre introducerea matriculelor:

„Este lucru neconștient a încredința unor oficiali, cari abia o mână de ași pe mâne din léfa lor de 400—500 fl. o funcție, unde este vorba despre moșteniri, ce se urcă la milioane, despre legitimitatea originii și despre obligamentul militar. Ori cât de onorabili se fie majoritatea notarilor, nu trebuie să i spunem la aceea, ca pentru câte-va sute de floreni, să se seducă a introduce în matriculele lor date, despre cari seiu, că falsitatea lor numai la 20—30, ani poate ești la ivelă. Căci înzădar, sârăcia este cea mai mare seducătoare și până când notarii se luptă cu miseria, matriculele vor spori casurile de cercetare disciplinară, cari se înteneză contra lor cu sutele pe an.”

Din aceste rezultă, că legea despre matricule în general va avea cele mai funeste consecințe, cari nu vor ești la început la ivelă, dar pentru cari vor blăstema generațiile viitoare pe alcătuitorii ei.

Cu toate acestea însă a trebuit să se forțeze votarea și sancționarea ei și trebuie grăbit cu introducerea ei, căci asta o pretinde mai pre sus de toate — ideea de stat magiar, molochul magiarisării.

Egemonia magiară și cestiunea de naționalitate.

— Doue discursuri.

După vorbirea lui Szapáry din dietă cu care ne-am ocupat în nrul trecut, au ținut zilele trecute două discursuri deputații Cornel Abrányi și Dr. N. Șerban, cari merită a fi luate în considerare mai deaprope.

Dep. Abrányi a vorbit în ședința de Sămbătă declarând în vorbirea sa, că rassa magiară s'a susținut tot numai cu ajutorul privilegiilor „cari sunt în contradicție cu spiritul statului de drept și al libertății”, ér Șerban a vorbit luni, ocupându-se cu cele susținute de Szapáry în privința cestiunii de naționalitate, — motivând pasivitatea românilor, — apoi cu aplicarea legilor și cu pactul încheiat cu sașii.

Dăm din vorbirile acestea un mic extras.

Abrányi a dis între altele următoarele:

Francesii, englezii, germanii și italienii n'au nevoie de a se lupta pentru ca să fie înșiși rassa domnitoare în țara lor; ei n'au decât să emuleze cu celelalte națiuni. Magiarul însă, afară de lupta de emulare internațională, trebuie să se lupte și în patria sa pentru hegemonia, fiind că o mare parte a populațiunii tolerează numai hegemonia magiară, însă nu o spriginăscă. Rassa magiară și-a apărut hegemonia secolii întregi numai prin privilegii și și-a putut-o susține numai în modul acesta. Esercițiul acesta de sute de ani s'a prefăcut în sânge în rassa magiară, așa că încă și astăzi năsuința după privilegii joacă la noi un rol mare. Nepotismul și protecțiunea apar ca nisce rămășițe ilegitime ale vechilor privilegiilor. Chiar și legislațiunea dela 1848, care a delăturat privilegiile, n'a putut s'o rupă definitiv cu aceste privilegii, ce le-a păstrat la censul electoral, cu privire la confesiuni, la camera magnaților și la municipii; pentru că deo parte a simțit, că clasei de mijloc magiare, inteligenței nobile îi stau în drum privilegiile nobilitare și că, prin delăturarea lor,

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

II.

Despre verbuncul străin.

§. 34.

Verbuncurile străine înălăuntr în țările noastre, batăr acar în ce chip s'ar întâmpla aceea, să opresce Cei ce ar umbla în treaba aceasta, așa să se socotescă ca niște Verbuncași vicleni, și cei ce ar pricepe despre aceștia ceva, tisturilor de stare să facă, înalta mintrinea așa să va pedepsi, ca când pe aceia ei ar fi ascuns. și după cum or fi prilejurile, mai ușore așa pe un an, sau pe mai mulți, la lucru în robie să va judeca.

§. 35.

Éră care va face tisturilor de scire despre vreun verbuncaș viclen, care l'ar fi simțit, sau pre unul ca acela aflându-l va prinde, acela fără nici o deschilinire fie acar cătană, acar țaran, ne spunându-se afară cine au fost, o sută de galbeni capătă resplătire.

§. 36

Un verbuncaș viclen ca acela prindându-se; fără deschilinirea feței și a statului sau și a locului că-

ruia, ar fi supus, și nebăgând samă la aceea, că el sau areșteluit döră la careva scaun de judecată a țării, să se trimită la cel mai de aproape regiment, ca lucrul acolea să se cerce, și să se judece. Regimântul îndată să facă scrie la general comandă, care apoi gubernăția despre acea o va înștiința. Batăr că cătanelor și fără acesta li sau poruncit, cum trebuie a lucra cu un vinovat ca acela, și cu pedepsa lui. Dară arătarea aci despre acea înscrișore și mai mult va ajuta spre împedecarea unora ca acelea.

§. 37.

Asupra verbuncașului viclen, acar strein, acar fiul patrii să fie, așa asupra unuia ca asupra celui alt, după articulușurile cătănesci, aci în loc minten să se pue lege, și vinovatul după vinovăția sa, care cu legea îi se va arăta, la hotarele țării lângă cale să se spenzure, lângă acesta și a streinului averi, ca și a țeranului așa să se cuprindă. Eară fiindcă acesta cuprindere a averilor pentru cei streini numai atâtă slugesce, încât sunt celea ce se află la el când se prinde, éră la fii țeri să înțelege tot cu ce au biruit când sau prinsuse, de unde trăgând afară cheltuiala ce s'au făcut la cela ce l'au dat afară întru răsplărire, și ori ce sau cheltuit pe prinsorea lui, pe ținerea pe proțesuș, și pe săvârșirea lui, cele lalte rămên pe fîcuș.

§. 38.

La pedepsa ce cade asupra verbuncașilor celor vicleni nu între nici o deschilinire. că döră cei ce sau verveluit prin țările noastre, au fost fii țerii, sau din alte țeri streine; Éră decumva s'ar ivi înainte sau dintr'o parte sau dintraltă parte lucruri deprin prejur ca acelea, care în judecata ce după rënduiala legii cei de prin (ștat reht) ar pune împiedecare, atuncia dară ca judecata mai oblu și mai bune să pôte vedé lucrul după obiciau, însă în scurt proces să se ia.

§. 39.

Cei ce întru acesta sunt mijlocitori, și lucrători acar în ce formă într'un chip cu verbuncașii cei vicleni să se pedepsescă.

§. 40.

Cei ce slobod pe sine a-se amăgi de verbuncurile cele străine ca cu sciință să primescă slujbă streina cătănășescă, de vor fi născuți fii țerii sau de sau asăménat ședând în dece ani prin țările noastre, fiilor țerii, la vreme de pace așa, ca nisce fugători se se socotescă, și cu acea din preună, după cum arată al 17 paragrafașo să se pedepsescă; Éră în vreme de răsminrință amëndoi, primind slujbă la protivnicul, cu acea pedepsa să se pedepsescă, care s'au rënduit pentru vëndarea țerii.

(Va urma.)

ea se va întări. De altă parte însă a simțit, că națiunea politică nu va fi nici atunci destul de tare spre a învinge toate neajunsurile, din care cauză în locul vechilor privilegii, s'au organizat privilegii nouă. Dar aceste nu mai pot fi susținute mult timp, pentru-că sunt în contradicție cu spiritul statului de drept și al libertății.

Pe cât de greșit este dară de a o rumpe cu dezvoltarea istorică și de-a nivela repede, pe atât de greșit este de-a apăsă, în ascuns sau pe față hegemonia magiară în formă de privilegii, căci acesta este ați cu neputință.

Dezvoltarea istorică, care în creațiunea ei dela 48 a chemat în ajutor inteligența nobilă, ca să se salveze hegemonia magiară, a mers prea departe în infiltrarea principiilor liberale, decât ca acesta să se mai pōtă acumă zădărnici, deși acelea principii au dus în viața practică la rezultate cu totul altele, decum au visat idealistii dela 48; căci drepturilor egale le-au pus alături și îndatoriri egale, pe când în viața practică împlinirea îndatoririlor nu se pōte executa la fiecare, și activul drepturilor egale va fi în curând îngreuiat prin pasivele neegale împliniri a îndatoririlor. (Vii aprobări în stânga).

Imediat după 1848 deficitul acesta nu s'a observat, pentru că toate popoarele erau în același mod asuprite, dar îndată după restabilirea constituției se începă cruda matematică a legilor eterne național-economice. Raporturile de avere, această columnă, pe care se rădămă hegemonia magiară, s'au schimbat rapid și cu ele dimpreună s'a schimbat și icona societății. Rassa magiară, și o parte a nobilimei magiare, pentru ca să se pōtă susține cel puțin un timp orecare la suprafață, s'a aruncat în brațele corupțiunii, și s'au vândut, parte ca slugi ai puterii guverniale, parte ca toleratori ai tuturor nedreptăților.

Mulți au făcut responsabili pentru această pe liberalism; alții basa de drept public; amândoi fără îndreptățire, căci vina zace numai în marea negligență, de care ni-am făcut culpabili cu toții, pentru-că ni-am ocupat cu toate, numai cu marile probleme ale instrucțiunii publice nu! Rassa magiară n'ar fi trebuit s'o corupem, ci s'o crescăm, pentru ca să pōtă suporta marea concurență.

De aceea vorbitorul se teme de urmările politice bisericesci pripite, care a răscolit toate contrastele. Cine ar cuteza să dică ați, că societatea magiară e mai unitară, după reforma politică bisericească, decât înainte? (Aprobări în stânga). Cinc se va îndoi, că ceea-ce se petrece înaintea ochilor nostri, nu este decât o luare la trântă între absolutism și revoluțiune? Adevărat, că amândouă o fac sub o mască; trist este însă, că clasa de mijloc magiară, că viața publică și inteligența n'au destulă putere spre a le demasca și rușina.

Deputatul Șerban a vorbit despre următoarele:

Recunoșce adevărul afirmațiunii lui Szapary, că românii nu sunt reprezentați în parlament, dar respinge afirmarea, că românii ar fi de vină, că au declarat pasivitatea, pentru-că pe de o parte censul cel mare, pe de altă parte presiunea din partea guvernului îi împedecă a veni în parlament.

Să introducă censul după dreptate și atunci să fie sigură casa, că și românii vor lua parte la desbateri.

Combate părerile lui Csaky cu privire la partidul popular. — Dice, că guvernul are rele informațiuni despre români; guvernul nu ia în considerare inteligența română și nu respectă drepturile naționale. Un deputat liberal mai dălele trecute a împărțit pe români în țărani și inteligență, ăr inteligența în agitari și moderați. Facă guvernul legi bune pentru țărani, și noi ne vom mulțămii și cu acestea. Ce se ține de așa numiții agitari, aceștia chiar voesc cu tot adinsul să împace pe magiari cu românii. — Pentru-că ei știu prea bine, că românii și magiarii sunt avisați unii la alții de a lupta în contra slavilor. Românii nu se plâng în contra magiarilor, ci în contra sistemului de guvernare. Îi pare rău, că ministrul-prezident e absent, pentru-că l'ar întreba să-i spună, care paragraf din legea naționalităților este observat. Ar trebui, ca să se execute cel puțin legile esistente. Accentuează,

că până acum nu pōte fi vorba de egalitate de drept.

Vorbind despre pactul sașilor intrăbă pe prim-ministrul, că pe ce basă dă unor naționalități favoruri, că dōră toate suportă egal sarcinile. Mai departe dice, că până când în fruntea comitatului Făgăraș a stat un comite suprem magiar — a domnit pace în acest comitat. — Și ținuta lui Bánffy ca comite suprem n'a rămas fără efect: mamele își înfărcău copii cu numele Bánffy. — Respinge budgetul.

Revista politică.

O telegramă din Budapesta a oficiosei „Politische Korrespondenz“ constată, că discuțiunea din parlament asupra apropiatiunii a descoperit faptul, că contele Szapary Gyula stă cu totul pe lângă contele Apponyi Albert. Fără de Apponyi, Szapary nu vrea să fusioneze cu partidul guvernului, ba îi face încă lui Apponyi chiar și concesiuni în cestiunea armatei, cari lucru firese pe acesta nu l mulțămesc, deorece Szapary nu pretinde a treia academie militară. Szapary prin ținuta sa a încurcat situațiunea parlamentului. Intre astfel de împregurări — dice comunicatul numitei corespondențe — partidul liberal cu atât mai vortos va sta la postul său conșciu de responsabilitatea și de datoria sa, va apăsă basa din 1867 și va valida politica urmată pe această basă.

O scire, ce sosese din Viena spune, că poziția ministrului austriac de culte și instrucțiune publică e cât se pōte pe slăbită. Pactarea lui cu clericali a produs mare indispoziție în cercurile liberale; conservativii îl acuză pentru sistemul de protecțiune descoperit din partea antisemiților, ăr polonii îi impută neglijarea intereselor polone. Cu portfoliul instrucțiunii publice a fost imbiat contele Thun, care însă a refuzat să primescă. Ministrul cavalier de Madeyski numai acelei împregurări pōte să mulțămescă mai departe a sarēmănere în post, că nu i-se află un urmaș, care se coreșpundă tuturor grupurilor coalitiiei.

Țarul Rusiei Nicolae II a chemat la postul însemnat de ministru de externe al Rusiei pe fostul ambasador rus din Viena, prințul Lobanov.

„Fremdenblatt“, organul ministeriului de externe austro-ungar, dice, că numirea aceasta a lui Lobanov, este un nou semn îmbucurător de pace al politicii rusești. Prințul Lobanov stă în legături intime și amicale cu contele Kálnoky și era persōna gratissima înaintea monarhului Francisc Iosif. El dară va informa esact pe împăratul și țera sa asupra intențiunilor cercurilor normative din Viena și totdeuna va urmări o politică corectă pentru susținerea raporturilor amicale dintre cele două imperii.

În răspunsul dat la felicitările din incidentul dīlei onomastice a principelui Ferdinand, acesta a făcut și următorul apel: „Gruparea în jurul tronului mai ales acum e necesară pentru patrie, acum, când observăm o direcțiune periculoasă pentru noi, carea este îndreptată întracolo, ca autoritatea Bulgariei să o subsape mai ales în străinătate prin atacurile îndreptate contra tronului și principelui Bulgariei. Conțez la acel patriotism și la acea forță da acțiune, despre care bulgarii mei la asemenea ocașuni totdeauna au dat dovești și sunt convinși, că d-tre mă veți spriginii cu credința și alipirea d-tre întru împlinirea chemării mele.“

Sinodul protopresbiteral al tractului Sibiiu.

Conform circulariului oficiului protopresbiteral s'a ținut Marți în 5 l. c. n. sinodul protopresbiteral al

tractului Sibiiu, fiind foarte bine cercetat. În vorbirea de deschidere a dlui protopresbiter Ioan Papiu, se accentuează influința binefăcătoare a bisericeii cei vii a Domnului în mișlocul multelor și variilor organisme de stat și societare, arată constituțiunea liberală a bisericeii noastre și rolul important, ce-l pōte avea fiecare membru și factor, care își jerttesce o parte a vieții și pentru interesul bisericeii, al cărei progres cu toții îl dorim.

Alegându-se apoi de secretar dl Dr. N. Vecerdea, se cetesce copiosul și bogatul raport general. În el se espune, că protopresbiterul acestui tract, în urma unor împregurări extra-ordinare și streine a avut să împartă o bună părțică din timpul fisic ca asesor consistorial cu referala în resortul senatului bisericesc, cerend astfel luarea în considerare a acestei împregurări, dacă ar obveni lacune chiar și în espunerea acestui raport. Comitetul protopresbiteral a căutat să satisfacă tuturor concluserilor sinodului, scaunul protopresbiteral și epistropia au desvoltat o activitate normală. Nrii eschibiționali și ai licențelor de căsătorie sunt de 1441, cu 131 mai mult ca în anul trecut.

Se află în protopresb. 1 protopresbiter, 28 parochi, 2 adm. paroch. 3 capelani. Familii au fost cu finea anului 1894 7068 cu 6 mai puține ca în anul 1893. Nrul sufletelor 27.666, descrescere de 7; s'au născut 1062, descrescere de 3; morți 1041, crescere de 202; cununii 233, descrescere de 7; căsătorii ilegale 132, crescere de 17; scii ceti și scire 14.172, crescere de 1339.

Dotatiunea învățătorilor s'a regulat conform legii afară de 4 comune bisericesci: Ruși, Lōmneș Șelimber și Sibiiu suburb. infer, dar incasarea dotatiunii întimpină foarte mari greutăți: omenii ușor seduși de contrarii scōlelor noastre se resvretesc astfel, că în câteva comune sunt în curgere procese disciplinare; mai e și lipsă de învățători cualificați, de multe ori se împlimă, că la stațiuni bune și sigure nu se află concurenți.

Copii obligați a cerceta scōla au fost dela 5—12 ani: 3336, au cercetat-o 2.589; dela 13—15 ani: 1351, au cercetat-o 577; față cu anul treut o crescere a celor obligați de 314, și în total a celor ce n'au cercetat scōla de 560; români au fost 3121, de alte național. 45, edificii proprii sunt 25, închiriate 1, cu alte conf. 3; grădini cultivate 15, necultivate 8; valōrea totală 103.284 fl. crescere de 367 fl; învățători: 30 definitivi, 15 provisorii; suma salariilor 14.561 fl un plus de 2.470 fl.

Numărul mare al pruncilor, cari n'au cercetat scōla se atribuie mai cu sēmă împregurărilor locale nefavorabile. Așa în unele comune mărginașe deși numărul învățătorilor s'a sporit, nu sunt localurile destul de spațioșe, bōle, emigrări sērăcia și altele sunt cauzele acestei aparițiuni triste.

Cestiunea scōlei centrale a celor trei comune din Sibiiu se află în o stare favorabilă. Prin intervenirea dlui Parteniu Cosma, fondul a primit o alimentare considerabilă în sumă de 900 fl. anual; fondul e de 2391 fl. 98 cr.

Rațiociniile bisericeilor sunt în regulă afară de al unei singure comune, Lōmneș.

Ameliorarea dotatiunii protopresbiterului, privită fiind din partea acestui sinod ca o cestiune de interes general, comitetul a făcut o reprezentațiune, care se va înainta pe calea sa congresului național bisericesc.

După lungi și serioșe discuțiuni asupra raportului și a mijlocelor de a se îndrepta relele, ce obvin în toate direcțiunile espuse, sinodul primesc raportul atât în partea generală cât și specială și espimă mulțămiiă protoculară P. O. D. protopresbiter pentru munca ce o desvoltat și zelul, ce l'a arătat în a face o lumină cât se pōte mai mare în mersul afacerilor proto-

presbiteratului. Conform propunerilor comitetului sinodul espimă condolență pentru membrii reposați I. Clōjă și S. Barcian, dispune să se întregescă locurile vacante, aprobă și dă absolutoriu epistropiei protopresb.; votază proiectul de buget pentru anul viitoriu; primesc reprezentatiunea comitetului către congres, pentru dotațiunea protopresbiterilor; alege de epitrop în locul rēpos. I. Clōjă pe N. Istrate din Boița etc.

După ce se trecu astfel peste obiectele puse la ordinea dīlei, părintele protopresbiter ridică ședința prin câteva cuvinte călduroșe, în care lăudând zelul membrilor pentru promovarea intereselor bisericeii, îi rōgă să păstreze și pentru viitor aceste calități nobile.

Noutăți.

A dōna alegere de paroch în Sebeșul sāsesc. Din Sebeș ni-se scire: Fiind anulată alegerea primă de paroch în Sebeșul sāsesc s'a sēvēșit în 3 Martiu a. c. și a dōna alegere de paroch. Candița au fost numai doi, Z. Murēșan și A. David, dupăce On. D. S. Medean, fiind denumit de administrator protopopesc, s'a retras.

Alegerea a decurs cu mare însufleșire și cu mult entusiasm, ce se vede din numărul cel mare al voturilor date, căci dl Z. Murēșan a căpētat 400, ăr A. David 82 de voturi.

Curia a respins recursul de nulitate în procesul „Dreptății“, prin care dl Dr. Branise a fost condamnat la doi ani închisōre de stat și 1300 fl. amendă.

Valahisarea sēcuiilor Sub acest titlu scriu fiile magiare următoarele. „În comuna Miko-Uifalu, situată în valea Oltului, sēcuii de religiunea catolică trec cu grāmada la biserica greco-orientală. După tristește espereiențe din trecut, această atăta însemnă, că sēcuii se valahisază cu desēvēșire. Causa trecerilor este, că preotul catolic prin stola sa legală aduce pe credincioșii săi la adevărata sapă de lemn. Preotul Solyom Géza adevărat pretinde stola dela sērăcii sēcuii atăta, în cât ăstia sunt constrânși să-și vëndă și vitele, pentru ca să i-o plătescă. Și acum în timpul din urmă numitul preot pentru o singură înmormentare a luat dela un biet de sēcuiu 40 fl. Locuitorii comunei de gēba se plâng și la trunță și la ərbă, căci după lege preotul are dreptate. După-ce au vëndut, că nimenea nu le ajută, s'au decis să trecă în masse, pentru că preoții bisericeii greco-orientale pretind cu mult mai puțin în stola dela credincioșii lor. Faima despre aceste treceri — încheie comunicatul lui „Pesti Napló“ — a produs mare agitațiune în celelalte sate sēcuesci din giur.“

Ajutōre pentru ciangăi. Sămbăta trecută s'a ținut în Budapesta adunarea generală a „Societății magiare pentru ajutōrea ciangăilor“. Adunarea s'a ținut sub presiul contelui Teleki Géza, fiind de față primarul orășenesc Karmayer etc. Cu privire la ciangăii din Bucovina, dintre cari, după cum dīse președintele, mulți ar voi să se întōrcă în patrie, adunarea a hotărīt să înainteze ministrului de agricultură o adresă, în care să-i cēră ca cu o-asiunea colonisărilor să jīnă sēmă de ciangăii bucovineni. Apoi „pentru bisericele și pentru misiia reformată din Valahia“, adunarea a votat un ajutoriu de 900 florini, ăr episcopul reformat Szász Domokos va fi rugat să raporteze despre modul ajutōrăiei. Pentru biserica și scōla rom.-cat. din Bucovina s'a votat 450 fl. Societatea care dispune de-o avere toială de 56.186 fl. mai dă un ajutor de câte 200 fl. pentru preoții magiari din Hertelendyfalva și Jozsefalva.

Petițiuni contra minelor. Vinerea trecută a fost primit prințul Dim. Ghica în audiență de Mai. Sa regele Carol. Cu această ocașune d. Ghica a comunicat Mai. Sa. regelui resoluțiunea luată în ultima întrunire dela „Dacia“ a opozițiunii național-liberale și i-a înmănat petițiunile contra legii minelor subscrise de 20.000 alegători.

Sericicultura în România. „Curierul Financiar“ din București scrie: Se știe, că ministerul agriculturii se ocupă cu ideea răspândirii în țară a culturii vermicilor de mătase. Ast-fel ministerul a comandat o mare cantitate de sămânță de vermi de mătase, în scopul de a distribui ori-cui după c. rere o cantitate de 10 grame. Pentru a deservăși însă opera sa, aflăm, că ministerul domeniilor va începe în primăvară crescerea de gândaci model la următoarele trei mănăstiri: Tigănesci (Ilfov), Văratec (Neamțu) și Horezu (R.—Vâlcea). La una din aceste mănăstiri se vor ține și cursuri la cari vor asista mai multe călugărițe și 32 învățători rurali (câte unul din fie-care județ). Cu privire la instrucția, ce se va da călugărițelor, se va acorda cea mai mare atențiune examinărilor microscopice, pentru ca la finea cursului să se poată pregăti sămânța după sistemul celular, recomandat aici de știință. Cu facerea cursului de sericicultură va fi însărcinat d. Ch. Druță șeful biroului de agricultură, care a făcut în această privință studii serioase în Austria, și Italia.

Generalul Poenar, ministrul de război român, care a reprezentat pe regele Carol la înmormântarea arhiducelui Albrecht s'a întors din Viena Sâmbătă. El a fost primit în audiență de Mai. Sa monarhul nostru și de împăratul Germaniei. Majes. Sa i-a conferit ordinul coronei de fer. el. I. er. adjutantului său, căpitanului Demetrescu, același ordin el. III.

Conferență asupra relațiilor diplomatice între România și Ungaria. Dl V. A. Urechia a trimis unor țiare din România următoarea scrisoare:

Domnule director!

Știu, că nu v'e indiferent nimic din ceea-ce interesează mersul înainte al culturii naționale. Cu acest titlu v'e vestesc, că cu începere de Joi, 16 Februarie, dela orele 4—5 p. m., dl Ilie Bărbulescu, eminent licențiat al facultății noastre de litere și filosofie, și absolvent al scolei normale superioare, va face în sala nr. 4 a Universității, o serie de conferență asupra „relațiilor diplomatice dintre Țara-românească și Moldova cu Ungaria în sec. XIII și XIV“. Frumosa teză ce a prezentat facultății și examenul de licență ce a trecut „magna cum laude“, îmi dau dreptul de a spera pentru scumpul nostru școlar și acum amic, un succes neîndoișor. Primiți, totodată, dle director, și încredințarea stimei ce v'e păstrez. V. A. Urechia, profesor.

Alegere de senator. Luni a fost convocat colegiul universitar din București pentru a alege un senator, în locul rămas vacant prin mărta d-lui Al. Orescu.

Au luat parte la vot 59 domni profesori universitari.

D. T. Maiorescu, candidatul conservator, a întrunit 38 voturi, iar d. Gr. Stefănescu, liberal a obținut 18 voturi.

Eclipsă de lună. În noptea din 10 spre 11 Martie n. va fi o totală eclipsă de lună, care va fi observată și în părțile noastre. Decursul va fi astfel: la 2 ore 53 minute luna va atinge umbra pământului nostru, la 3 ore 51 minute să întunece de tot, la 4 ore 39 minute eclipsa își face calea de jumătate, er la orele 5 și 27 minute întrădă întunecime este terminată. Sorele va răsări la 6 ore 19 minute la 6 ore 20 minute apune luna care cu 5 minute mai târziu ese cu totul din umbra pământului.

La ce vârstă au murit scriitorii noștri? Dintre toți scriitorii noștri din vécul acesta, mai tinăr a murit Alecsandru Sihleanu, er mai bătrân George Asachi.

În vârsta dela 20 până la 40 de ani au murit: Sihleanu de 23 ani, Cârlova de 30, Depărășeanu de 30, Bălcescu de 33, Schelet de 36, Veronica Micle de 36, Lambrior de 37, Niculeanu de 38, M. Zamfirescu de 40, Petrino de 40 și Eminescu de 40. Deci în vârsta cea mai tinără, până la 40 de ani, au murit eei mai mulți poeți, prosatori numai doi: Bălcescu și Lambrior.

În vârsta dela 40 până la 60 ani au murit: Paris Momăleanu de 43 ani, Conta de 44, George Lazăr de 44, Filimon de 46,

Andreu Murășan de 47, Ispirescu de 51, Papiu Ilarian de 51, Creangă de 52, Vasile Aron de 52, Bolintineanu de 53, I. Maiorescu de 53, George Creșeanu de 56, Anton Panu de 60, Costache Negruzzi de 60 și Donici de 60.

În vârsta dela 60 până la 80 de ani au murit: Sion de 63, Costache Negri de 64, Cesar Boliac de 67, Vasile Alecsandri de 69, Eliade Rădulescu de 70, episcopul Melhisedec de 70, Tr. Laurian de 71, Conache de 72, Grigore Alecsandrescu de 73, Cogălniceanu de 75, Barac de 76, metropolitul Veniamin Costache de 78 și George Barițiu de 80.

În vârstă de peste 80 de ani: Florian Aron 82, Timotei Cipariu de 82, er George Asache de 83 de ani.

Toți scriitorii noștri au murit în țară, singur Bălcescu a murit în străinătate, în Italia, ca ecsilat.

Au murit de oftică: Sihleanu, Cârlova, Depărășeanu, Bălcescu, Lambrior, Niculeanu, Zamfirescu și Filimon.

De alienație mintală: Andreu Murășan, Eminescu, Ilarian, Eliade Rădulescu, și George Lazăr. Cealalți au murit de felurite bôle și de bătrânețe scrie „Timpul“.

Necrolog. Primim următorul anunț funebrel: Subscripții cu inima frântă de durere, în numele nostru și a celorlalți numești consăușeni, anunțăm încetarea din viață, a neuitatului și mult iubitului nostru soț, tată, frate, soț, moș, cumnat și unchiu Dr. Lazar Petco advocat, care și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului la 3 Martiu n. c., în etate de 60 de ani și în al 33-lea an al fericitei sale căsătorii.

Înmormântarea va avea loc după rital bisericeii gr.-or. române în 4 Martie n. c., după amăzi la 2 ore. Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată! Arad, în 5 Martie n. 1895. Anna Petco născută Șandor soție. Valeriu Petco, protonotar; Eugen Petco, locotenent c. și r.; Aurelia Petco, măr. Hossu; Anna Petco, Vilma Petco, fii și fice. Anastasia Moldovan n. Petco, soră. George Moldovan, notar cercual; cumnat. Dr. Aurel Demian, medic; Dr. Alesandru Hosszu, adv.; gineri. Eugen Hosszu, Alesandru Hosszu, nepoți.

„Viță nouă“

de

Henry Drummond.

(Traducere din limba germână.)

(Urmare.)

Aceste patru metoduri amintite, metoda încrederii în sine, metoda răstignirii de sine, al imitațiunii și metoda jurnalului, sunt tôte absolut omenesci, absolut naturale, dar și absolut fără înțeles și așa cum sunt, sunt pe deplin suficiente.

Eu nu afirm, după-cum am amintit încă odată, că metodurile acestea sunt de lăpădat și condamnable, partea periculoasă a lor constă mai mult în aceea, că ele ne abat atențiunea dela singurul metod eficace și ținesc la un rezultat bun fôrte moderat pe contul succesului deplin.

Care este adevăratul metod vrem să cercetăm acum.

Procedura sănțirii.

Există vre-o regulă, vre-o normă pentru sănțire — putem noi vorbi serios despre această mare schimbare astfel, ca și cum s'ar tracta despre o procedură hotărâtă, cum e producerea unei puteri electrice cu ajutorul unei baterii? Fără îndoială. Experimentul mecanic se ne potă succede în mod infailibil, er experimentul, dela care depinde viță omenimei să fie lăsat în mână întâmplării? Cresce grăuntele după o lege anumită, er caracterul omenesc după caprițurile întâmplării? Dacă nu putem socoti și statori cu tătă siguranță, că puterile religiunii își îndeplinesc lucrul lor, atunci religiunea nu are nici o putere. Și dacă legea acestor puteri nu se potă espune prin cuvinte lămurite, atunci creștinismul nu este religiunea lumii, ci este enigma lumii.

Unde aflăm noi o formulă și o normă de încredere? Acolo, unde căutăm ori și o altă formulă științifică în cărțile respective de instrucțiune și dacă cercetăm cărțile de instrucțiune ale creștinismului, aflăm pentru rezolvarea acestei probleme o normă tot atât de clară și de lămurită ca ori și care regulă a științelor mecanice. Dacă urmăim fără frică această normă simplă, rezultatul ei este caracterul perfect, este tot atât de sigur garantat ca și alt rezultat supus legilor naturii. Regula despre care e vorba, n'a aflat nici o dată, nici în sfânta scriptură și nici airea în literatură, o expresiune mai nobilă și mai alasă ca într'o sentință scurtă și cuprindătoare a apostolului Pavel. Cuvintele acestea se află într'o epistolă, în a două epistolă alui Pavel către Corinteni, pe care o adresează el unei comunități creștine, care își căuta viță mai plăcută într'o cetate, proverbială pentru corupțiune și imoralitate. Cuvintele lui sunt: „Iar în noi toți cu fața descoperită să oglindească mărirea Domnului, și noi ne prefacem în același chip din mărirea în mărirea prin Domnul, care este duh.“)

Luați sémă din capul locului contrastul absolut față de tôte metodurile și încordările noastre de până acum; fiți cu băgare de sémă la concepțiunea pasivă, cuprinsă în acest test: noi ne prefacem. Noi ne prefacem în același chip prin domnul, care e Duh. Duhul domnului ne prefăce er nu noi înșine.

Nici un om nu se potă schimba într'un om mai bun. Când vorbește testamentul nou despre schimbare această a sufletului omenesc, o face această totdeauna în espreșuni pasive. Îndată vom vedea, că împrejurarea această își are cauza sa proprie, deocamdată vorbele acestea se ne v'e surprindă, și se ne presupuneți, că concepțiunea această pasivă eschide orice silință și ori-ce lucrare din partea noastră, sau că ea nu vrea să știe de nici o lege clară și lămurită. Ce se pretinde aici despre suflet, are valoare în genere despre corp. Procedurile creșterii corporale în fiziologie se descriu totdeauna cu verbe pasive. Creșterea nu depinde dela voință; ea se întâmplă, se îndeplinește ea decurge în organism. Tot astfel aici: „De ne se va nasce cineva de sus, noi înșine nu ne putem nasce. Până ce se va închipui Hs. întru voi“. Și despre omul cel nou se ăice: „care se înoiesce spre cunoscință după chipul celui ce l'a zidit pre el“. Din locurile acestea și asemenea acestora este evident, că în noi lucră o influință, care ne transformază, că noi nu ne înoinm înșine prin noi. Precum la un termometru se află ceva afară de el ce produce în el o schimbare, tot atât de sigur există ceva afară de sufletul, omului, care produce schimbarea lui internă. Să înțelegem de sine, că omul trebuie să fie simțitor și accesibil pentru influință această esternă, că această influință nu se potă îndeplini în el ca într'o ființă, ca într'un lucru, ee n'are voință ci el trebuie să i-se ofore să i-se imbie; dar tot atât de sigur este, că nici vrednicia, nici voința lui nu îndeplinesc, nu produce schimbarea.

Pe cât de evident se pare a fi acest lucru, el va fi pentru mulți o descoperire neliniștitoare. Schimbarea, pentru care ne-am trudit noi atât de mult nu se potă ajunge numai prin ostentă. Ea trebuie să se îndeplinească în noi prin mâinile unui sculptor afară de noi. Precum cresce ramul în sus, precum se deschide flăoarea și se înroșește fructul sub influință promovătoare a puterilor esterne, tot astfel cresce și omul în o viață nouă sub influință puterilor, ce înărușează în mod nevedut asupra lui.

(Va urma.)

Bibliografie.

A apărut:

„Musa Română“, nr. 2. Fôie musicală și literară, apare odată pe lună, cu următorul sumariu:

Partea literară: „Gioachimo Rossini“, (urmare) de Dr. R... — „Noutăți“. „Literatură“.

Partea musicală: „Veturia Polca“, de Traian Mureșian. — „Călugerul“, cul de A. P. B. „De'nvertit“, Tăr-nava mare cul. de A. P. B.

Din public.)*

Inscințare.

(Procurare de sămânțe de nutrefuri.)

Se atrage de nou atențiunea membrilor „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“ asupra „avisului“ nostru din 31 Decembrie 1894, pe baza caruia în primăvara anului 1895 se va distribui între membrii reuniunii în mod gratuit sămânțe de trifoiu, lușernă și de napi de nutref, precum și surcei nobili de meri și peri.

Cerile se se înainteze la subscrisul comitet până la 15 Martiu n. a. c.

Totodată aducem la cunoscință tuturor agricultorilor români, că la cerere vom mijloci procurarea de sămânțe bune și ieftine pentru cei-ce doresc să cultive nutrefurile amintite mai sus.

Notăm aici prețurile precum urmăza:

Un chlgr. sămânță de trifoiu (roșu de prima calitate) 72 cr.

Un chlgr. sămânță de napi (roșii uriași) 38 cr.

Un chlgr. sămânță de napi (galbini rotunși) 40 cr.

Un chlgr. sămânță de lușernă (de tot fină) 80 cr.

Un chlgr. sămânță de lușernă (prima calitate) 78 cr.

Un chlgr. sămânță de lușernă (fină) 78 cr.

Un chlgr. sămânță de lușernă (ungară) 74 cr.

Agricultorii, care vor trimite la adresa noastră prețul sămânțelor, apoi 6 cr. pentru buletinul de espediție (Frachtbefrag), precum și 2 cr. tacsă de intimare și 1 cr. de chilogram pentru săculeț și pachetare vor primi sămânțele cu reîntorcerea postei.

Sibiiu, 3 Martie n. 1895.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

Ioșif Pop,
vice-președinte.

Victor Tordășianu,
secretar.

Mulțămită publică.

În 21 Februarie st. n. s'a arangiat o petrecere în favorul S-tei biserici gr.-or. din loc, la care petrecere poporul și inteligența fără deschiinire de naționalitate a luat parte sprigind și scopul. E dureros însă, ca nu tătă inteligența sa prezentat la petrecere cu atât mai puțin mulți invitați și mai ales D-mnii preoți din tract au spriginit cauza.

Făcându-se supra-solviri au încurs dela d-nii: Dr. Zosim Chirtop 2 fl.; Romul Furdul, protopresbiter, Ioan Motora, preot, Ersek Elek, Zarándi Lipot, Nemes Ede, Simon Márton, Sigismund Lövy, Téglás Károly, Iancsó Gyula, Enea Gerasim, Ioșif Gombos, și Trauer Gyula, toți câte un 1 fl.; Lestyán Lajos 1 fl. 50 cr.; Vasiliu Tomuția 2 fl.; Isaia Tordai, 1 fl.; Niculae Coțisel, 1 fl.; Nemedi Ferencz, Lövy Isidor, Simion Cisteanu, și Vasile Andree, toți câte 50 cr.; prin această în numele comitetului arangiator le aduc mulțămită publică, rugându-i a fi totdeauna cu intențiune bună față de cauzele bisericesci-scolare.

Cu astă ocaziune rațiociniul îl comunic în următorul mod:

Peste tot au intrat 117 fl. s'au spesat 47 fl. 57 cr. au ramas venit curat 69 fl. 43 cr, care sumă sau predat episcopului Mihai Palade cu acea cercare, cumcă din suma această se procureze pe s-tele Pasci un prapor pentru biserica gr. or. din loc.

În general primesc mulțămitele cele mai căldurose toți aceia, cari a contribuit pentru S-tul scop și petrecere.

Câmpeni, la 25 Februarie 1895.

Vasiliu Tomuția,
not. cerc., preș. com., arangiator.

*) Am folosit aici pentru o mai ușoră înțelegere această citațiune după traducerea autorului.

*) Pentru cele publicate în rubrica această, redacțiunea nu e responsabilă.

Nr. 91/895.

[33] 2-3

CONCURS.

La parochia de clasa a III. Buninginea pe baza rezoluției consistoriale din 15 Novembre 1894 Nro. 7666 B. se scrie pentru a treia oară concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 484 fl. computat fiind în această sumă și folosirea casei parohiale.

Informațiuni mai deaprobe se pot lua dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne cererile instruite conform legilor în vigoare în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Abrudului în conțelegere cu comitetul parochial.

Abrud 8 Februarie, 1895.

Petru Popoviciu,
adm. prot.

Mr. 121/95

[34] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parohii de clasa a III. Boroșneul mic, în protopresbiteratul Treiscaunelor, se scrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur de 427 fl. 50 cr.

Reflectanții sunt poftiți ași subșterne cererile concursuale instruite

cu documentele necesare, conform normelor bisericesci în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termen deschis.

Brețcu, (Bereczk) 8 Februarie 1895.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Treiscaunelor în conțelegere cu comitetul parochial concerninte.

Dimitrie Coltofean,
prot.

Nr. 51/895.

[30] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parohii gr.-or. de a III-a clasă din Malom falău în tractul protopresbiteral al Murăș-Oșorheiului; se scrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela

prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele stabilite în ședința sinodului acestei parohii la 20 Martie 1893, cari dau un venit anual de 428 fl. v. a.

Informațiuni detaiate despre această parochie se pot lua la fața locului și la subsemnatul protopresbiter.

Competenții își vor trimite cererile lor concursuale instruite în regulă la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Murăș-Oșorhei, 24 Ianuarie, 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Murăș-Oșorheiului.

Nicolau Manegăuțiu,
protopresbiter.

A V I S.

In librăria tipografiei archidieceesane se află de vânzare următoarele cărți: [169] 10

I. Cărți bisericesci.

Biblia ilustrată testamentul vechiu și nou, nelegată fl. 10, legat. fl. 15.—	
Chiriadromion (Cazanie), nelegat fl. 10, legat „	12.—
Evangelie, neleg. fl. 8 leg. fin „	18.—
Octoich mare, neleg. fl. 17, leg. „	20.—
Octoich mic, neleg. fl.—60 cr. leg. „	—75
Orologion (Ciaslov) neleg. cr. 60, legat „	—75
Proscomidia altariului „	—25
Penticostariu neleg. fl. 8, leg. „	10 —
Rânduiala la sfințirea bisericilor „	2.50
Triodion cu Strajnic neleg. fl. 20, legat „	25.—

II. Cărți scolare.

Abedar, de Zacharia Boiu nel. cr. 20 leg. „	—24
Abedar, de Ioan Popescu nel. cr. 20 legat „	—25
Abedar, de Silvestru Moldovan nelegat cr. 20 l-g. „	—25
Abedar magiar-român, de N. Putnoky leg. „	—20
Aritmetica, de P. Dima „	—32
Abedar, de Dogariu & Dariu I. = 30 cr., II. = 20 cr., III. = 35 cr., IV. = „	—45
Aritmetica după Lurz „	—20
Aritmetica de Vlaicu I = 20 cr. II. = 25 cr. III. = „	—35
Carte de cetire de Z. Boiu p. I. ediție nouă, nel. cr. 30 leg. „	—40
Carte de cetire de Z. Boiu p. II. nel. cr. 25 leg. „	—30
Carte de cetire de Ioan Popescu legată „	—70
Catechism de M. Toma „	—30
Catechism bogat „	—50
Carticică de rugăciuni pentru copii leg. frumos ed. nouă „	—15
Comput de Ioan Popescu „	1.20
Compendiu de Pedagogie de I. Popescu ed. nouă „	2.—
Compendiu de drept canonic ediție nouă „	3.—
Conducător la Abedar de I. Popescu „	—10
Culegere de cântecenaționale „	—25
Carte de cetire magiară de Crișan și Putnoky partea I. = 70 II. „	1.—
Carte de cântări bisericesci pentru copii „	—12
Curs de limba magiară de Molnár I. II. III. a „	—20
Constituția patriei de Ioan Popoviciu leg. „	—20
Chemia elementară de Vlaicu „	—80
Chemia anorganică de Filipescu „	—80
Drepturile și datorințele civile „	—20
Elemente de Geografia de Zacharia Boiu „	—30
Elemente de Istoria patriotică de Z. Boiu „	—30
Elemente de Istoria nat. și Fisica de Z. Boiu „	—30
Elemente de Fisică de I. Dariu „	—30
Fisica de Făgărășan „	—40
Gramatica română de Mihailan el. II. = 10 cr. III. = 16 IV. = „	—24
Geografia pentru școl. populare de I. Dariu leg. „	—35
Geografia pentru școl. populare de Moldovan & Făgărășan „	—30

Geografia pentru școlele medii de Moldovan & Făgărășan I. „	fl. 1.20
Geografia pentru școl. medii de Moldovan & Făgărășan II. „	—50
Geografia pentru școlele medii de Făgărășan & Bârsan II. „	1.—
Gramatica română de I. Dariu „	—25
Gramatica limbii magiare de Crișan & Putnoky „	1.—
Istoria biblică pentru școl. populare „	—30
Istoria biblică pentru școlele medii „	—55
Istoria bis. rom. de Șaguna I. II. „	3.—
Leagăria de Dr. Ilarion Pușcariu „	1.50
Istoria bisericească ptru școl. pop. „	—35
Istoria bisericească pentru școlele medii I. II. „	1.—
Istoria Ungariei de Dr. N. Pop. „	—25
Istoria Ungariei de S. Moldovan. „	—26
Istoria Ungariei pentru școlele secundare de V. Goldiș „	—80
Istoria universală pentru școlele secundare de V. Goldiș „	1.—
Istoria naturală de Dr. D. P. Barcian I. = 50 II. = „	—60
Istoria literaturii române de Lazariu „	1.—
Legendar român de V. Petri „	—50
Legendar magiar român de N. Putnoky „	—30
Limba maternă de Dr. Ilarion Pușcariu, ed. nouă „	—40
Mărturisirea ortodoxă „	1.20
Pastorală veche „	1.—
Pastorală nouă „	1.50
Pomăritul de D. Comșa „	1.—
Principii din Pedagogie de dr. Il. Pușcariu „	1.—
Psichologia empirică de I. Popescu „	2.—
Teologia dogmatică „	1.—
Teologia morală „	1.50
Toldy, Narațiune poetică de Crișan & Putnoky „	—70

III. Cărți literare.

Biografia fericitului Șaguna de N. Popea „	fl. 2.50
Istoria biser. politico-naționale „	1.—
Enchiridion sau carte manuală de canone „	4.—
Învățătorul și poporul de Marienescu „	—50
Polemia contra Heliad „	—50
Calendar pe anul 1895 „	—30
Scrisori apologetice „	—50
Sunete și resunete de Z. Boiu „	—50
Scrierea sf. Ioan gură de aur „	—50
Vocabular român german „	—70
Anghira creștină (cuvântări) funebrele de T. V. Gheaja „	1.50
Anecdote și glume de T. V. Gheaja „	—65
Antologie română de Manliu „	1.75
Cel mai mare bine din lume de Făgărășan „	—20
Cine ce face lui își face, comedie într-un act pentru tinerimea școlară „	—10
Codicele de Mateiu Voilean „	—80
Colinde de A. Marienescu „	1.10
Compas românesc de P. Petrescu „	—50
Cuvântări funebrele de Z. Boiu „	1.50
Crestomația română de I. Manliu „	1.75
Date istorice de I. C. Pușcariu „	2.—
Descăntece populare de Marian „	2.—
Documente pentru limbă și istoria de Dr. Il. Pușcariu „	2.50

Doine și strigături de St. Muntean „	fl. —12
Foi comemorative la serbarea 12/24 Maiu 1892 a lui G. Bariț „	—80
În memoria lui G. Bariț poezii de G. Joandrea „	—20
Întrebări de educațiune și instrucțiune studii pedagogice de Dr. P. Span „	1.—
La Alma povesti de Constanța de Dunca Schiau „	—50
Leexiconul comunelor bisericesci din archidieceasă de Dr. Remus Roșca „	1.—
Noul atac asupra școlilor noastre. Manual de drept cambial de I. Socaciu „	—25
Pace vouă de H. Drumond tradusă de D. Făgărășan „	2.—
Primatul papal și infalibilitatea papei de I. Broju „	—20
Poesii de Andreiu Murășan „	—25
Poetica română de I. Manliu „	1.50
Povesci ardelenesci din gura poporului de I. P. Reteganul I—V „	1.75
Povestiri alese și întocmite de P. Petrescu „	1.25
Retorica și stilistica de I. Manliu „	—75
S'a dus în țară novelă originală de Il. Chendi „	2.—
Studiu diu economia națională de P. Petrescu „	—15
Satul cu comorile novelă de P. Petrescu „	—40
Stupăritul de C. Dimian „	—45
Vechia metropolie de N. Popea „	—80
Protocoloalele sinodale dela 1864—1893 toate laolaltă „	1.50
Protocoloalele sinodale dela 1868—1891 toate laolaltă „	19.—
Statut organic „	7.60
Regulament pentru parohii „	—25
Regulament pentru organizarea, provisorie a învățământului „	—10
Regulament pentru procedura matrimonială „	—20
Regulament pentru seminarul pedagogico-teologic Andreian „	—10
Regulament pentru afaceri interne congresuale „	—20

IV. Tipărituri.

Budget cōla „	—03
Catalog de clasă cōla „	—02
Catalog de clasă broș. din 10 cōle „	—30
Catalog de clasă broș. din 15 cōle „	—45
Catalog de clasă broș. din 20 cōle „	—55
Carte de evidență cōla „	—03
Carte de evidență leg. din 30 cōle „	1.80
Carte de evidență leg. din 40 cōle „	2.10
Chronica școlară leg. „	1.50
Consemnarea pruncilor obligați a cerceta școlă cōla „	—02
Conspecte protopopesci, pentru noucun. „	—05
Conspect despre comunele matre și filie cōla „	—03
Conspect despre vizitarea școlelor cōla „	—03
Conspecte de catechisația cōla „	—03
Conspecte scolare inv. (date statistice cōla „	—06
Conspecte prot. I. II. III cōla „	—06
Conspecte de absenți săptămânale și lunare cōla „	—02

Contul capitalelor active cōla „	fl. —03
Estrase din protocolul botezaților, cununăților și morților esempl. „	—01
Matricula școlară cōla cr. 2 legată din 50 cōle „	1.50
Inventare pentru averea bisericilor „	—10
Jurnal de casă cōla „	—03
Jurnal de casă leg. 25 coli „	165
Jurnal de casă leg. 30 coli „	1.80
Obligațiuni ptru biserici esempl. „	—01
Protocolul buneii învoiri cōla „	—06
Protocolul buneii învoiri leg. din 50 cōle „	4.—
Protocolul parochial cōla „	—06
Protocolul parochial leg. din 50 cōle „	4.50
Protocolul botezaților cōla „	—06
Protocolul botezaților I. din 50 c. „	4.50
Protocolul cununăților cōla „	—06
Protocolul cununăților I. din 50 c. „	4.50
Protocolul morților cōla „	—06
Protocolul morților leg. din 50 c. „	4.50
Protocol de esibite cōla „	—03
Protocol de esibite I. din 30 cōle „	1.80
Protocol de esibite I. din 50 cōle „	2.50
Prot. de clasificățiune cōla „	—02
Prot. de clasificățiune I. din 50 c. „	1.50
Specificațiuni pentru noua cunună cōla „	—05
Testimonii școlare esempl. „	—02
Testimoniile de religie „	—02

V. Icoane.

Icōna înmormântării domnului pe pânză „	fl. 2.50
Icōna înmormântării domnului pe hârtie „	—50
Icōna celor trei Ierarchi pe hârtie „	—30
Icōna Evangeliștilor pe hârtie „	—50
Portret Șaguna „	1.—
Portret Gozdu „	1.—

VI. Requisite de scris.

Libele de scris a 1 cr. 100 „	—70
Libele de comput a 1 cr. 100 „	—70
Libele de dictando a 1 cr. 100 „	—70
Caete de dictando din 6 foi 4 cr. dip 8 foi 6 cr. din 12 foi cu 8 cr. din 16 foi cu 12 cr. din 20 de foi cu „	—15
Glasuri (tocuri de pene) și de ceruse rotunde și cuadrate a 4, 5, 6, 8, 12, 20, 30, 40 cr. și „	—45
Tocuri (cōde) de pene condeiu dela 40 cr. suta până la 50 cr. bucata „	—
Hârtie fină de scris de cancelarie și concept a 6, 7, 8, și 10 fl. miia de cōle „	—
Ceruse a 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7 bucata și suta a 80 cr. 1 fl. 1.20 1.80 2 și 7 fl. „	—
Pene de scris dela 50 cr. până 1 fl. 20 cutie constatătoare din 144 bucăți „	—
Tablițe de pētră bucata 7, 10, 12 14 și 15 cu bucata „	—
Tot felul de hârtie de epistole cu prețuri foarte moderate „	—
Notese dela 4 cr. până la 1 fl. bucata „	—
Trăisti de școlă pentru copii, chipuri pentru copii, Cireete, Văpsele și pensele, Hârtie sugativă „	—
Calemar, Liniale, hârtie pentru steliagiu, Albume, Blocuri, Tinte de desam; totfelul de negrăla, toate acestea cu prețuri foarte moderate „	—